

UNDERVISNINGSPLAN FOR LEJRTURE OG FRILUFTSLIV (4.-9. KLASSE)

Formålet med undervisningen

Først fra 4. klasse sker der en bevidst og sammenhængende progression i udviklingen af turene. I de mindre klasser er det op til de enkelte klasser, hvad der gøres og hvilke ture/udflugter der gennemføres.

Udviklingen/progressionen i mellemskolen sker gennem en gradvis ændring af turene, hvor der lægges større og større vægt på sociale færdigheder som samarbejde, koordinering, ansvar og fællesskab, ligesom turene bliver mere og mere strabadserende og fysisk krævende. Turene i 4. og 6. klasse er opbygget således, at de skal give erfaringer og færdigheder til udlandsrejsen i 8. klasse.

Fagets kompetenceområder	Slutmål
Praktisk og kropslig anvendelse (PK)	Undervisningen giver eleverne mulighed for at kunne planlægge og forberede udeaktiviteter herunder orientere sig i feltudstyrs anvendelsesmuligheder, og sætte sig for samt udføre fysisk udfordrende opgaver i naturen.
Friluftskultur og relationer (FR)	Undervisningen giver eleverne mulighed for at indgå konstruktivt i et fællesskab omkring udeaktiviteter herunder tage højde for egen indsats og formåen ved fælles opgaver.
Bevidsthed, planlægning og kommunikation (BPK)	Undervisningen giver eleverne mulighed for at gennemtænke samtlige faser i et større udeprojekt herunder vurdere nuværende og kommende fysisk form i forhold til projektet.

Fagets udvikling

Indhold og fokus	Kompetenceområder	Delmål
<p>4. klasse: Vikingeturen i 4. klasse er en tur på 3 dage, hvor eleverne drager afsted til fx Ribe eller Roskilde. Her lever de som vikinger. De spiser den tilberedte mad, som vikingerne gjorde. Nogle klasser vælger at overnatte på vandrehjem eller campingplads og drager kun afsted til vikingelandsbyen, mens andre klasser bor i landsbyen. Her sover de i</p>	<p>Praktisk og kropslig anvendelse (PK)</p> <p>Friluftskultur og relationer (FR)</p>	<p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - planlægge og forberede udeaktiviteter i samspil med eksterne guider. - orientere sig i de gamle vikingers dyder og redskaber - prøve grænser ifht. madlavning og andre ikke hjemmevandrede skikke. <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - indgå kompromis med sig selv og andre, når spidsbelastning opstår

<p>alkover. I vikingelandsbyen iklædes eleverne det traditionelle tøj og lever som i gamle dage.</p> <p>Her trænes kompetencerne PK og FR.</p> <p>6. klasse (Lejrtur): Det er en lejrtur på 5 dage med fast overnatning på f.eks. et vandrehjem, og ofte på Bornholm. Udgående herfra foretages der daglige vandreture med turrysæk til omkringliggende mål. Maden bliver serveret på vandrehjemmet, men elever har selv ansvaret for at smøre egne madpakker og for at få tilpas med drikke med på den daglige tur.</p> <p>Der arbejdes med udvikling af kompetencerne FR omkring samarbejde og hensyntagen i klassen og i grupper f.eks. ved dannelse af "nye" grupperinger og løsning af forskellige praktiske opgaver sammen både hjemme med fælles spiseregler og bordskik, og på fælles vandreture i naturen.</p> <p>Her trænes kompetencerne; FR, BPK.</p> <p>Lejrturen er ofte placeret i slutningen af en geologiperiode, hvor undervisningsstoffet konkretiseres i landskabet ud fra elevernes feltundersøgelser af stenarter og landskabsformer. Der henvises til undervisningsplanen for geografi i 6. klasse omkring denne del.</p>	<p>Friluftskultur og relationer (FR)</p> <p>Bevidsthed, planlægning og kommunikation (BPK)</p>	<p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - indgå kompromis med sig selv og andre, når spidsbelastning opstår - opnå evner indenfor samarbejde og hensyntagen - udvide sociale spilleregler <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - reflektere over egen indsats og udbytte af et udeforløb
--	--	---

<p>Turen dokumenteres af hver elev i en dagbog med såvel tekst som skitser. Her lægges vægt på at eleven kan udtrykke sig ved brug af geologiske fagudtryk og begreber. Der henvises til undervisningsplanen for dansk 6. klasse omkring denne del.</p> <p>8. klasse (udlandstur): I 8. klasse tager man afsted på en uges tur til et europæisk land. Turen her er mere fysisk krævende end de tidligere ture – idet der stilles højere krav til den fysiske formåen. Eleverne vandrer i storstået natur, hvor der søges at rykke ved deres grænser. Derudover kan aktiviteter som klatring, cykling, sejlads mm. også indgå. Der stilles større krav til samarbejde og ansvarlighed til den enkelte og til de forskellige grupper i klassen. Eleverne er indkvarteret på vandrehjem, hvor maden serveres – dog skal eleverne selv stå for at smøre madpakker. Eleverne har mulighed for at opøve kompetencer i forhold til at kunne samarbejde i naturen, når de sammen skal transportere sig fra sted til sted; De får mulighed for at opøve kompetencer omkring hensigtsmæssig påklædning, overnatningsgrej mm. Efter turen evalueres den både ud fra den enkeltes erfaringer og med hensyn til klassens fælles erfaringer.</p>	<p>Praktisk og kropslig anvendelse (PK)</p> <p>Friluftskultur og relationer (FR)</p> <p>Bevidsthed, planlægning og kommunikation (BPK)</p>	<p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sætte sig for samt udføre fysisk udfordrende opgaver i naturen <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - indgå konstruktivt i et fællesskab omkring udeaktiviteter - tage højde for egen indsats og formåen ved fælles opgaver - kunne samarbejde i grupper i naturen - have kendskab til regler for færdsel i naturen og vide, hvordan man værner om denne. <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - gennemtænke samtlige faser i et større udeprojekt - vurdere nuværende og kommende fysisk form i forhold til projektet - have kendskab til planlægning af ture; ernæring, påklædning, mm. - kunne evaluere turen, både med hensyn til egne erfaringer og med hensyn til klassens fælles erfaringer
---	---	--

<p>Som målsætning for fagområdet kan nævnes at udvikle undren, fantasi og handlekraft, vurderingsevne og livsforståelse i mødet med fri natur og kultur med tilknytning til natur. Som basis i undervisningen står naturoplevelserne og det at mestre faglige og sociale opgaver og situationer. Tilsammen giver mødet med naturen i forskellige miljøer eleverne et væld af positive oplevelser og indtryk, der er med til at skabe glæde, overskud, livsvilje, inspiration og indre ro. Her trænes kompetencerne; PK, FR, BPK.</p>		
<p>9. klasse (lejrstur): Turen er formet som hhv. en landbrugstur og en tur til Glyptoteket i København. Landbrugsturen falder udenfor den progression, der er i de foregående ture. På turen arbejdes med landbrug som kilde til den mad vi lever af, bæredygtig landbrugsdrift og landbruget som erhverv, og er tæt koblet sammen med en økologiperiode i biologi. Eleverne er på en uges ophold på en biodynamisk gård. De får erfaring med arbejde i marker, drivhus, hønseri og i pakkeri med rengøring og pakning af grønsager til supermarkeder mv., og får indsigt i bæredygtigt landbrug og viden om bl.a. vekseldrift, gødning og balance mellem antal dyr og plantearealer.</p>	<p>Praktisk og kropslig anvendelse (PK)</p> <p>Friluftskultur og relationer (FR)</p> <p>Bevidsthed, planlægning og kommunikation (BPK)</p>	<p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - sætte sig for samt udføre fysisk udfordrende opgaver i naturen - kunne pakke en rygsæk med det nødvendige <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - indgå konstruktivt i et fællesskab omkring udeaktiviteter - tage højde for egen indsats og formåen ved fælles opgaver - kunne samarbejde i grupper - have kendskab til regler for færdsel i naturen og vide, hvordan man værner om denne. <p><i>Videns- og færdighedsmål: Undervisningen giver mulighed for at:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - vurdere nuværende og kommende fysisk form i forhold til projektet - have kendskab til planlægning af ture; ernæring, påklædning mm. - kunne evaluere turen, både med hensyn til egne erfaringer og med hensyn til klassens fælles erfaringer

RUDDOLF STEINER-SKOLEN I AARHUS

<p>Eleverne står selv for madlavning på turnushold med lokale råvarer.</p> <p>Her trænes kompetencerne; PK, FR, BPK.</p> <p>Turen har et vigtigt tværfagligt indhold til biologi og madkundskab samt uddannelse og job. Inden turen har eleverne haft en periode med økologi, og både undervejs og tilbage i klasseværelset behandles landbrugets og kulturplanternes udvikling, kulturlandskabets historie, opdagelse af kunstgødning, forskellige syn på landbrug og samfund, alt sammen begrundet i menneskets positive plads i naturen, mennesket som kulturskaber og forædler. Der henvises til undervisningsplanen i biologi.</p> <p>I forhold til madkundskab giver turen eleverne mulighed for at kende til grundprincipperne indenfor biodynamisk, økologisk og traditionel fødevarerproduktion samt vurdere og vælge madvarer ud fra etiske og bæredygtige kriterier, og planlægge og lave et sammensat, flere retters måltid. Der henvises til nærmere beskrivelse i undervisningsplanen for madkundskab.</p> <p>I forhold til uddannelse og job udgør turen en jobpraktik i et landbrug, hvor eleverne får indsigt i en virksomheds produktion fra råvare</p>		
---	--	--

RUUDOLF STEINER-SKOLEN I AARHUS

<p>til færdigpakket produkt. Der henvises til undervisningsplanen for uddannelse og job.</p> <p>På turen til Glyptoteket i København, er der fokus på det kunstneriske. Turen har en varighed på tre dage, hvor eleverne er indkvarteret på vandrehjem. Eleverne tager hver dag til Glyptoteket for at studere kunsten og tegne.</p>		
--	--	--